

572
1989/2



1989 აპრილი №4

ბიჭვანი

გაუპარჯოს სპარტელოს

გრიგოლ ჯალაღია

დეკუბივით დგანან შთები,
მთებსე თუთრი ნისლია,
ეკითხება ქარი ფოთოლს:

— ეს ქვეყანა ვისია?

— ვისია და,
ვინც ამშვენებს,
ვინც აუვაუვებს,
მისია,

ის, ვინც

გულით ქართველია
სორციან და სისხლიან.

— მამ ქართველმა იქართველოს
ამ მთებით და
ამ ველით.

შურის თვალი აამოროს
ჩამვლელის და
ამვლელის.

ასახლენი უნდა ასდეს,

უნდა ითქვას

სათქმელი,

გაუპარჯოს სპართველოს

ქართულით და

ქართველით!

ვლადიმერ ლენინს



სუბა გარუღავა

დსსაბშიდან ამჟღავნად სდება:

ადამიანი როდესაც კვდება,
ორი თარიღი დარჩება საუფლავს:
ერთი აღნიშნავს მის დაბადებას,
მეორე — მისი სიკვდილის ამბავს.

დსსაბშიდან ამჟღავნად სდება.

შენ კი... სიცოცხლის დიად თვეებზედ
ერთი თარიღი გარგუნა ბედმა,
რადგან სიკვდილი

შენს დაბადებას
გვერდით დადგომას ვერ გუბუბდავს!



1903x

მხატვარი ვიორგი როინიშვილი

საქ. სსრ კ. შავკისის
სახ. სახ. რესპუბ.
ბიბლიოთეკა

დათუნია დრუნა გლარის

გივი ჭიჭინაძე

დრუნა მღერის:
— აბლი-ბაბლი!
ანრილი დგას,
მარტი ვარბის...
და მაინც
კართან მოდგა,
მონატული
ნახი კაბით.
— უვა! რას ამბობს?! —
შეცბა უვავი,
თან ნისკარტით
ნის ტოტს წხანის.
— დათუნია მართალია! —
ჩაეცინა გულში ანრილს, —
ივრმნო უკვე, მთა და ბარად
ვარდის სურნელი რომ დაქრის.



საქართველოს
საბავშვო ჟურნალი

ნაგვილი ქართული

გიორგი წარათული

შენს ცეცხლს
რა ჩაქრობს, აშირან!
თუ გიუვარს
ამ ქვეყნად საში რამ:
სამშობლო,
მშობელი,
აღმსრღელი...
გუნთება
კერა და კანდელი,
გურქმევა
ნამდვილი ქართველი.



შატავარი თაბაზ ხატიშვილი

გურამ პატრიკაშვილი

ჯერ აილაჩუჩლაზე ვიტყვით.

ხომ მიხვდით, რანაირიც იქნებოდა. ერთ-თავად აჩაჩულ-ჩამოჩაჩული დადიოდა, დი-ლეები შეუკრავი რჩებოდა და ფეხსაცმლის ზონარი მიწაზე დასთრევდა. წვერს არ იპარ-სავდა, ხელ-პირს არ იბანდა და ის აჩაჩულ-ჩამოჩაჩული ტანსაცმელიც სულ გაჭკუჭკუული პქონდა.

კაი უუმშურიც გახლდათ. იმის მაგიერ, რომ თავისი სიზარმაცე ეტირა, ხალხზე ბრაზობ-და, არავის ესალმებოდა და ონაფარი ბავშვე-ბი რომ გაასვლებდნენ, აჩაჩულ-ჩაჩაჩულს, უკან მისდევდა ყვირილით: ყურებს დაგაგ-ლეჯთ მე თქვენათ.

სულ სხვა კაცი იყო აფლაფატო.

ხალხი ძალიან უყვარდა.



ყოველ საღამოს, სამუშაოს დამთავრების შემდეგ, იჯდა ხოლმე ქალაქის ბაღში მუდამ სუფთად გაპარსული და ფრჩხილებდაჭრილი. იჯდა და ლილინებდა. ეტყოდნენ, გამარჯო-ბა, აფლაფატო, და ისიც ლილილიან მზერას შეაგებებდა, გაგიმარჯოს, ჩემო კარგო.

აღბათ იმასაც მიხვდით, თუ რატომ ერ-ქვა ამ კაცს აფლაფატო.

აფლაფატოს ხომ ისეთ ტანსაცმელზე იტ-ყვიან, რომელიც ძალიან ხალვათად ადგას ტანზე ჩამცმულს.

პოდა, ამ ჩვენს აფლაფატოსაც სწორედ ასე, ხალათიც, შარვალიც და პალტოც თავისაზე რამდენიმე ზომით დიდი ეცვა. ქუდიც ისეთი დიდი ეჭურა, რომ უყანყალებდა თავ-ზე.

ერთი სიტყვით, ბაღის სკამზე მჯდომარე აფლაფატოს რომ შეხედავდი, მოგჩვენებო-და, ტანსაცმელშია ჩაკარგული და იქიდან ისმის მისი ლილინით.

ქარი უყვარდა ძალიან.





ძლიერი ქარი რომ დაუბერავდა, წამოდგებოდა და წავიდოდა ვეება ფეხსაცმელების ფრატუნით.

მიდიოდა ქუდზე ხელნაკიდებული და გაღიმებული:

მიდიოდა და ისევ ღიღინებდა:
პალტო მიყვარს აფლაფატო,
ქარში უნდა ვაფარავატო.

მართლაც უკან დიდი ფრთებოვით უფრიალებდა და უფარფატებდა პალტოს კალთები. რადგან ქალაქი პატარა იყო, ანლაჩუნლა და აფლაფატო ერთმანეთს ხშირად ხვდებოდნენ ქუჩაში.

— საღამო ძმაო, როგორა ხარო, — დაუძახებდა ხოლმე აფლაფატო.

— ვაღი შენო, — შეუღრენდა ანლაჩუნლა.

აფლაფატოს სწყინდა. როდისმე მიხვდებოდა თავის სისულელესო, — ფიქრობდა.

ხანდახან ვინმე შეეკითხებოდა აფლაფატოს, ვერე რატომ გაცვიაო.

— აბა, რა ვითხრათ, რაღაცა უნდა მოხდეს და იმას ველოდებიო. — იტყოდა აფლაფატო ღმილით.

— ანლაჩუნლაც რამეს ელოდებო?

— ალბათო, — უპასუხებდა აფლაფატო. ერთ დღეს ანლაჩუნლა ქალაქიდან გადა-

იკარგა.

წერილი დაეტოვებინა:

«მომეზრდა ყოველდღე ჩაცმა-გახდა: მივიდივარ უკაცრიელი და ცხელპავიანი კუნძულის საძებრად. იქ ვივლი ტიტლიკანა. ვერც ვერავინ მომთხოვს ფრწილების დაჭრას და, რაც მთავარია, იქ ეს ჩერჩუტი აფლაფატო არ იქნება, სულ რაღაცას რომ ელოდება და ღლიღინი არ ეზარება».

ამაზეც მხოლოდ გაიცინა აფლაფატომ და მეტი არაფერი.

გადიოდა დრო.

აფლაფატოს ეკითხებოდნენ. შენც ხომ არ აპირებ გაქცევასო.

— რას ამბობთ, ჩემს ქალაქს როგორ დაეტოვებ, ეგ რამ გაფიქრებინათო, — იღიმებოდა ნაღვლიანი.

აბა, აქედან სად წავიდოდა, როცა იცოდა, რომ ამ ქალაქის გადასარჩენად და გასათავისუფლებლად მის ყველა წინაპარს ბრძოლები ჰქონდა ხმლით ხელში გადატანილი. ბევრმა მათგანმა კი თავიც შესწირა ამას...

ღამით დიდხანს ვერ იძინებდა ხოლმე აფლაფატო. იჯდა თავის ოთახში და კედლებს შესცქეროდა, ხოლო კედლები წინაპართა სურათებით იყო სახვე. აქ იყო აფლაფატოს მამაც, პაპაც, პაპის მამაც და პაპის პაპაც...

ქალაქის ყველა ფანჯარა ჩაქრებოდა ხოლმე და აფლავატოს ფანჯრებშილა მონანდა შუქი.

შესცქეროდა აფლავატო სურათებს და ცდილობდა თვალი გაესწორებინა წინაპრებისათვის...

აი ასეთი კაცი იყო აფლავატო.

ერთ საღამოს, როცა ჩვენი აფლავატო კვლავ ბაღის სკამზე იჯდა, უცებ ხალხმა დაინახა, რომ ციდან რაღაც წამოვიდა ცეცხლოვანი და ფერად-ფერადი.

ყველას ძალიან შეეშინდა.

მხოლოდ აფლავატო იჯდა მშვიდად და დიმილით აპყურებდა ცას, თუმცა სწორედ მისკენ მოდიოდა ფერადი ცეცხლი...

დაფეთებული ხალხი გაიფანტა. ვინ სადარბაზოებს შეაფარა თავი, ვინ ხეებს და ბუჩქებს ამოეფარა, ვინ ადგილზე გაახევა შიშმა.

თვალდახუჭულები და ყურებზეხელებ-აფარებულები ელოდნენ მოქალაქენი საშინელ უბედურებას.

მაგრამ საშინელება არ მომხდარა.

... უცებ მათ სმენას მშვენიერი პანგები მისწვდა.

გახილეს თვალი და დაინახეს, რომ ჩვენს აფლავატოს ფერად-ფერადი და ცე-

ცხლოვანი ჩიტი ეჯდა მხარზე. თურმე მისი გალობა იყო ასე მშვენიერი, უსმენდნენ მოქალაქენი... მერე ჩიტმა შეწყვიტა გალობა, აფრინდა, დაუბრუნდა ზეცას.

მაშინ წამოდგა აფლავატო და გაოცდნენ მოქალაქენი.

მას აფლავატოდ აღარ ედგა ტანზე არც ხალათი, არც შარვალი, არც პალტო, და ქუდიც აღარ უყანვალეზდა თავზე. უცრად გაზრდილს და გამაღლებულს, ძვალგამსხვილებულსა და მხარბეჭტაგანთერებულს, ქუდი-ტანსაცმელ-ფეხსაცმელი სრულად ამოეფხო თავისი ძლიერი სხეულით.

— აი, ამას ველოდი, — უთხრა ხალხს აფლავატომ, — ეს ტანსაცმელი პაპანემისა და მამაჩემის ნაქონია, ისინი დიდები იყვნენ და მეც ამიტომ მქონდა იმედი, რომ როდისმე გავიზრდებოდი.

ასე დამთავრდა ეს ამბავი.

მე კი იმითომ ვამბვთ, რომ მინდა ვთხოვოთ: მოდიო, ძმებო, დაეკიდოთ ჩვენი ოთახის კედლებზე ჩვენს წინაპართა სურათები და ვეცადოთ, თვალი გავუსწოროთ მათ მხერას. ხომ ყველას გვინდა, რომ როდისმე ზეციდან ჩვენს მხარზეც ჩამოეშვას ფერად-ფერადი, ცეცხლოვანი ჩიტი?



ჯარჯი და ირაპი



მთარ მამურონი

II მოქმედება

მომხრეზეპლი — ხასამართლო მიდის მოხერხებულ მკვლელის, ვინც ვასწირა ღომი, ვეფხვი, დათვი, მკელი. შექორაგულ სეაშუე მელა ძლიერ დღელავს. ხასამართლო მიპეაეს მოხუც სირაქლემას. გვერდით მსაჯულეები აფხორილი სხედან, კუ ვერაფერს ამბობს, ზღარბიც ვერას ბედავს. მდივანია ციყვი და თავს აჯნატურებს, მელას ბედი წყდება, ის თხილს აჯნატუნებს... სირაქლემა თეორ დათვის — დამცველს სიტყვას აძლევს.

მომხრი ღაპიპი — ხედავთ, ბატონებო, მეღის ცოღვით ვეკვდები, გაუთეორდა კუდი და ძეირფასი თმები. ვანა ეველა მელა მელა არის მართლა? მინდა, ამ ზნელ საქმეს რომ აუხადო ფარდა. როგორ შეიძლება, ვვიქრობ დღე და დამე, რომ შელიამ ცული ჩაიღისოს რამე. ის არ ერჩის არვის, ის არ არის მხვეცი, განთქმულია მისი დიდებული ბეწვი. სულ პატარა რაღაც ჩინია ხორცს ციცქნის, ქათმის დაკვლა, ჭამა კაცმაც კარგად იცის. და ვთხოვთ, ეს მიუბა ვადაიღოს ვვერდზე. შე მოვითხოვ ახალს და სხვა ჯიშის ექსპერტს!

მომხრეზეპლი
ჯიპი — ბრალმდებელი ჯიქი წამოდგება ფეხზე. — თქვენ ამბობთ, რომ არსი აქ მკვლელობის არ ჩანს? მაშ ვთხოვ ხასამართლოს, რომ დასტური მომცეს, მონადირეს უხმეთ, ამ ამბავის მოწმეს!

მომხრეზეპლი
სირაქლემა
ჯარჯი — ევითება ჯარჯის სირაქლემა დინჯი: — ამ საქმის შესახებ, აბა, თქვენ რა იცით? — მელას ჩაგონებით ვახდა ღომის მსხვერპლი მუღამ უღალატო, მედიდური ვეფხვი. მერე დაჭრილ ღომის აღხასრულიც დადგა, — ეველში ევა მკელი, თავში დაპრა დათემა. მელამ ბოლოს მაინც თავის მზაკვერულ ხელით მოწამლა და მერე მოკლა მთერალი მკელი.

სირაქლემა — შენ ეს ნახე თვითონ, ახლა ეყები ამაღა? ეს სისხლის ღერა, როგორ, ნახე შენი თვალით და ამის შესახებ არ აცნობე არვის? — მეშინიდა ღომის, მეშინიდა მკელის და ამიტომ ვერსად ვერ ვთქვი ვერაფერი. მეშინიდა ვეფხვის, მეშინიდა დათვის, ენახვარდნილმა არაფერი არ ვთქვი. ახლა წასულია საიქიოს ეველა და მართლმსაჯულეებს გაუთოკავს მელა,



მეც არ შეშინია, ამოვიდგი ენა.

სირაქალმა

- მე ვუცხადებ პროცესს: შენ არა ხარ მოწმე.
დამნაშავე შენ ხარ, ვერაფერი გიხსნი!
პასუხს აგებ ახლა საკუთარი სისხლით!

მთხრობელი

- გულმოსული ჯიქიც აკრატუნებს კბილებს,
საბრალდებო სკამზე დასვეს მონადირე.

ჯარჯი

- ერთხელ მითხრა პაპამ, ახლაც კარვალ მახსოვს.
მხეცებს მაინც მხეცის სიმპატია აქვსო.

გელა

- ჩემზე შექმენ ჭორი, თვითონ კი ხარ მკვლელი.
სასამართლოს მე ვთხოვ მოსახლენი მოხდეს!
მხეცთა დაღუპვისთვის მონადირე მოკვდეს!
ჩვენი მოდგმის მტერი, მტერი არის თქვენიც!
პო, სულ დამეოწყდა, არის ირმის მკვლელიც.

სირაქალმა

- უური მივდეთ ახლა და განაჩენს ვიტყვი:
ბიჭს ტყეობა მიეცეთ, ციხე ცხრა მთას იქით,
რომ არასდროს ტყეთიან არ დადიოს ბინა.
მელას კი სიცოცხლე ჰქონდეს მისდა წილად.

მთხრობელი

- კუ და ზღარბი შეტბნენ, იორჭოფებს დიდხანს.

სირაქალმა

- მე ვარ მოსამართლე, მსაჯულებს ვინ ჰკითხავს?!

მთხრობელი

- თქვა და განაჩენზე მოაწერა ხელი.

ჯარჯი

- მხეცი არ მომიკლავს, მე ვარ ირმის მკვლელი.

ჯიძი

- მაგას გაპატიებთ, მხეცის მოკვლას - ვერა.
თანაც ცილს რომ სწამებ ამ უცოდველ მელას!

მთხრობელი

- გაიხარა მელამ, წასვლაც დააპირა,
მაგრამ ამ დროს ზეცამ რისხვით დაიგრგვინა,
დაიკლანა ელვა, ამოვარდა ქარი
და მიისხანე სახით ძირს დაეშვა დალი.

ღალი

- აქ რა ამბავია, ეს რა პროცესს მართავთ,
ბოროტს ამართლებთ და სასჯელს კი სდებთ მართალს.

მთხრობელი

- დაინახა დალი, ჩაუვარდა ენა
და ყველაზე ადრე გაიპარა მელა.

თეთრი ღაბი

- მე აქ მომიწვიეს, ვით დამცველი, მაშინ,
და ნუ გამხვევთ ახლა ამ ნადირთა შარში.
როგორც მოველ, წავალ ყინულოვან ზღვაში.

სირაქალმა

- მე აქ რაღა მინდა, ამ გაუთლელ ხალხში!
მე არა ვარ მხეცი, მე კაცს როგორ დღევჯი!

ფრცხვანი

- სანამდე არ მოგცხეთ, გზა მომეცი თოცხვერს,
გქონდეთ ჩემი შიში, გაწყდა თქვენი ჯიში!

ჯიძი

- გაიწიე იქით, ხომ იცი, ვარ ჯიქი,
არავის წინაშე მე ქედს არ მოვიხრი!

ხმბრა

- მე ვარ ჭრელი ხმბრა, ცხენი ვიყავ ადრე,
გაგაქროლებ, დალი, ჩემს ზურგს თუ იკადრებ!

ღალი

- გმადლობთ, მე ისედაც შემიძლია ფრენა,
მესმის მხეცთა ბრდღენივაც და ყვავილთა ენაც.

მთხრობელი

- ხმა გაისმა შორით, იღწევა ტოტები.

ღალი

- აქეთ, პაპა გიორგი, აქეთ, ჩემს ხმას მოჰყევი!

მთხრობელი

- შემოვარდა ტყეში პაპა თავის თოფით
და ცხოველთა შორის ატყდა დიდი შფოთი.

ფრცხვანი

- ეს ხომ ჯურხაიძეა, ჩვენი მტერი მარადის!



საქართველო
ბავშვთა ლიტერატურა

19031

მხატვარი ღალი ღოთთაძე

თავ. სსრ კ. მარქსის
სახ. საბ. რესპუბ.
ბიბლიოთეკა

- მომი — მშებო, აბა, გავიქვტო, ტყეში არი დაღატი!
- მიხროზელო — მოიქნია თათი, გარბის თეთრი დათვი,
გარბის სირაქლემა, ფოცხვერი და ჯიქი.
კუ და ზღარბი დარჩნენ, მათთან ერთად—ციფვი.
- კუ — მე არავენ მერხის, არც მხეცი და არც კაცი.
- გინჰო — მე კი უკული მიმდის, წამიფხანეთ სიკაციო.
- ზღარბი — ეგ რა მოვდის, ციფო, რად შეჰყარე წარბი,
მე დავიცვ, აბა, რატომ მქვია ზღარბი!
- მიხროზელო — დაიჭექა თოფმა, გაანათა ვლვამ,
მოათრია პაპამ გაქცეული მელა.
იქვე ზებრამ ზიზლით თავში ჩაჰკრა წიხლი.
- ღალი — სულ მზაკერობით დახოცა მელამ ყველა მხეცი,
მოღალატე, ვერავი მხეცხაც, კაცხაც ერჩის,
და სიკვდილი მისი გამიხარდა ძლიერ.
ეს მოვლის ყველა ბოროტსა და ცბიერს!
- გინჰო — მე ხომ არას ვიშავებთ, ვიცო, მე არ დამიჭერთ.
გინდათ გემსახურებით, საზამთროდ თხილს დავიგინვეთ.
- კუ — ჯავშანი მაქვს მაგარი, ხნოვანებაც დლი მაქვს.
შემასხედით, თუ გინდათ, შინ მშვიდობით მივიყვანით!
- ზღარბი — მე კი ხალხის სამსახურს სულ კეთილად მიხდიან.
ზამთარ-ზაფხულ კვლები ტანზე არ გამიხდია.
ვებრძვი ქვეწარმავლებს, მევენე ჭიადლებსა.
უნებურად აღმოვჩნდი მე აქ, მხეცთა ზღუდესთან!
- ღალი — შენ რას იტყვი, ზებრავ, რომ დამდგარხარ ძველად?
- ზმბრა — ტყეში ნუ დამტოვებ, მაფრიალებს ტანში.
ამ მხეცებთან ყოფნას მიჯობს ზოოპარკში.
- ღალი — ციფო, კუ და ზღარბო, საყვარელო ზებრავ!
თქვენ არ გერჩით, კარგებო, სულ კეთილად იარეთ.
მაგრამ მაინც უფრთხილდით ბოროტ დამიანებს!
- ჯარჰი — ირემს როგორ მოვკლავ, ცოცხალი ვარ მანამ.
მე მივუტან თვითონ ჩემი ხელით ზღაბის.
- პაპა — შეილო, სთხოვე დალის, იქნებ შევიბრალოს.
- ჯარჰი — ნადირობის სიბრძნე, დმერთო და დმერთქალო,
მაპატიე ცოდვა, ვთხოვ, რომ შემიბრალო!
- ღალი — მაგას მე ვერ შევძლებ, ვკითხოთ ირმის დედას...
ფურიერეო, სად ხარ, მოდი, მე ხომ მხედე!
- ფურიერეო — გხედე, როგორ არა, მეც ამ წუთში მოვალ!
- მიხროზელო — შემოვიდა ტყეში ირმის დედა ტანჯვით
და მუხლებში უმაღ ჩაუყარდა ჯარჯი.
- ფურიერეო — ნადირობის დმერთო, შენ, კეთილო დალი,
აპატიე ამ ბიჭს, თუცა მკვლელი არის...
წამოდექი, შეილო, ვიცო, ცოდვა გტანჯავს,
აწ გისურვებ კეთილ სწავლასა და გარჯას.
ჩემგან შენდობილი ხარ, აწ მშვიდობით გველოს!
- ღალი — გესმის? დედა გლოცავს, ბიჭო, ირმის მკვლელო!
აწი მაინც იყავ ქვეყნის სასახელო!
- პაპა — მე დამაჯეთ, ღირსი ვარ, მონადირე მქვია
ჩემი თოფისთვის კი ვედარ მომივლია!



ვინც შვილიშვილს თოფი მისცა სანადიროდ,
 ის ღირსია ზურგზე ბოლი აადინოს!
 — ო, ამ ტყეში აწი ცოდვა რომ არ მოხდეს,
 თქვენ ორთავეს ახლა ჩამოგართმევთ თოფებს!
 მთხრობელი — ჯარჯი და პაპა დადებენ თოფებს,
 ზედ დაასხდებიან მტრელები გუნდად.
 მტრელები — მშვიდობა იყოს ამ ქვეყნაზე,
 დედაბუნებას მშვიდობა უნდა!
 შუბრიანი — მშვიდობა ჰქონდეთ ირმებს და ბავშვებს!
 ჯარჯი და პაპა — მშვიდობა შრომას და აღლალ მარჯვენას!
 მტრელები — მშვიდობა იყოს სამშობლოს ცაზე!
 მკვლელი — მშვიდობა ხალხებს, მშვიდობა ფრინველთ!
 მარად ჰყვოდეს მიწა ედებად!
 მშვიდობა ჰქონდეთ სამარადისოდ!
 სიხარული და ბედნიერება!

დახასრული



თეგას წიგნიდან

თანავიზ ბუჩქიძე

ჩემი ბაბუა მწერალია.

— ის მოთხრობებს იფანებს.

მეც გამოვიფანე სამი მოთხრობა.

პირველი:

ბურთი.

ვითომ მე ბურთი ვარ. დავბრუნებ თანახ-
 ში და ყველაფერს ვეხლები. ბურთივით ვტიცი.
 ახლა დავიწუტე და იატაკზე დავეცი. ახლა
 ვაფიქსურ და კვლავ ავტიცი!

მეორე:

ლაპინკარგა.

ვითომ ქუჩაში დავიკარგე. სულ მარტო
 ვარ. შემეშინდა. დედა მეძებს და მეძახის:
 «თეგა! თეგა!» მართლა შემეშინდა და ავ-
 ტირდი.

ეს მოთხრობა ცუდია.

მესამე:

საჩუქარი.

ვითომ ჩემი დაბადების დღეა. საჩუქრე-
 ბი მომიტანეს. შემოავლორეს დიდი ავტომო-
 ბილი! ყვითელი ავტომობილი! ბორბლები
 წითელი აქვს! ბრწყინვალე ავტომობილი!
 ეს მოთხრობა ძალიან კარგია!



შატავარი ბესო წიგნიდან

მონენილი გუ

გურამ კობახიძე

იცნო, არის მოწყენილი,
მოთენილი ბუ რაღა?
არ ასრულებს დილის ვარჯიშს,
ცხოვრობს ძველებურადა.

შენ, ზატარა მკითხველო,
მითხარ ერთი, მძურდა,
ხომ არაუინ გავინდებ
ძალაუნებურადა.



პონი

ერთ სანაღნე სანონს
მთონეს ზატარა ზონი,
ვეუბნები — ხად მაქვს
სანონე სანონი,
მიკვირს, ზონი ფრუტუნა
რამ გამონარტუნა.



მეონება თვლა

ამბობს ერთი თობა:
მსურსო მსახიობობა.
უნდა სცენის მოწეობა,
უძლის უფართობობა.
ქირქილეუბ თობებობი:
თაუმი ჰეაუხო თოთოებობი.



ჭიღობა კიუ-დო

მოდით, გული ვის გერჩით,
გამდილია ტატამი,
ატმის კურკა — წაბეუღს,
გამარჯუებუღს — ატამი;

მეტრქემ თუ გავობა,
დაიწუნე მსახობა.





ამ მაღალი, გახრიოკებული მთის ფერდობს მე-ლა შემოვრჩი.

უწინ არც ეს მთა იყო გახრიოკებული და არც მე ვიყავი მარტოდმარტო. ჩემს ირგვლივ ცადაზიდული ფიჭვები და რცხილები იდგნენ, შიგდაშიგ მუხა და თელაც გვერია, უფრო ფიჭვები ვმრავლობდით. აქედან ქვევით, ჩაბნელებული, ღრმა ხეობა რომ მოჩანს, იმის პირამდე, ზამთარზაფხულს მწვანე გადაღდანებული ტყე იწონებდა თავს. როცა ქარი ამოვარდებოდა, ხეები ერთმანეთს ვაწყდებოდით, ხმელტოტებს ლაწალუწი გაუდიოდა და ირგვლივ ისეთი ხმაური იდგა, ნადირ-ფრინველს გულები პქონდათ დახეთქილი. ფულუროში შემალული ციყვები და თრითინები გვეხვეწებოდნენ, გეთაყვათ, ძალიან ნუ იზნიქებით, წელში არ გატყდეთ, ფათერაკი არაფერი დაიმართოთ და სახლკარი არ დაგვიტყიოთ, შვილების პატრონები ვართო.

მაგრამ ყველაფერი კეთილად მთავრდებოდა.

ქარი ჩადგებოდა თუ არა, ჩვენც მივყუჩდებოდით.

ტყე კვლავ ივსებოდა ფრინველთა საამური შვილ-ხვილით. ციყვები და თრითინები მხიარულად მოჰყვებოდნენ ტოტიდან ტოტზე ხტომა-სირბილს, ძირს, ბალახებით გადაჩითულ ნოტიო მიწაზე, ჭერტყის თავგები გამოძვრებოდნენ სოროებიდან, მერე ბუჩქებიდან კურდღლები გამოცანცალდებოდნენ; ლხინის დღე დაუდგებოდათ ფრთახატულა პეპელებს, კუტკალიებსა და ნემსიულაპიებს. საიდანაც გაჩნდებოდა მედიდურად მომავალი, რქებგაბორჭგილი ირემი, გზადაგზა რცხილის ტოტებს ფოთლებს აცლიდა და აკნატუნებდა. მოვიდოდა ჩემთან, ზროზე ან უბას შემაფხანდა, ან გვერდს, რქების სი-

მაგრეს განინჯავდა, თავდახრილი გასალკლდევებული დიდხანს მჩხევრავდა რქებით, მერე უცებ გაირინდებოდა, ყურებდაცქვეტილი რაღაც იღუმალ ხმებს მოუსმენდა და შემკრთალი სწრაფად გამეცლებოდა, სადღაც იკარგებოდა.

ლამაზი სანახავი გახლდათ ჩვენი ფერდობი ნისლში. წამოვიდოდა ხეობიდან ცივი, რძისფერი ჭანდი, დინჭად, აუჩქარებლად შემოაწვებოდა ტყეს, შიგ ჩახევოდა; გრილი, წვეთოვანი ცისა და მიწის ამონასუნთქი ხეებს წიწვებსა და ფოთლებში გაგვიჭდებოდა; თუ წვიმაც წამოაყრიდა, უჰ, რა ხალისით ვბანაობდით! ერთი მაგრად დავსველდებოდით, გავილუშებოდით, მერქანი დაგვიმძიმდებოდა, უფრო ჩავმწვანდებოდით და ჩავმუქდებოდით. ფერზე ფერი გვემატებოდა.

დაუბერავდა ნიავი და ჭანდიც აირეოდა, ტყეს თავზე მოექცეოდა და მთის წვე-



რისაკენ გაუტევედა. მიდიოდა და ჩვენ მას ტოტების ქნევით ვემშვიდობებოდით, კიდევ გვესტუმრე, კიდევ ამოგვაკითხე ხეობიდანო, — ვეპატიებოდით.

ჯანლი ახლაც ამოდის ხეობიდან. უტყუო მთას ისე მარდად გადაუვლის, თითქოს აქ გაჩერებისა ეშინია. მარტო ერთ წამს შეუყოყმანდება ჩემთან, თავის ცივ ორთქლში გამხვევს, ნაზად მომეფერება და მეტყვის:

— დარჩი მარტო, შე საცოდავო? — და თან წვრილ წვეთებს ცრემლებივით დამაყრის.

წავა ჯანლი, გადავივლის მთას და ვრჩები ისევ მარტოდმარტო, ეული.

სად წახვედით, ხეებო, ამაყო ხარირემო, ციყვებო და ფრინველებო, რამ გაგაქრო, ტყე, რად გახრიოკდი, მთის ფერდობო, ახლა მე რომ შემოგარჩენივარ კენტად და ცრემლით მიწას გისველებ?

თუმცა რას ვკითხულობ, ეს ფერდობი უგულლო ადამიანებმა აქციეს ხრიოკად. მოჰყვენ ხეობის მხრიდან ტყეს, მოჰყვენენ და კაფეს მანამდე, სანამ მთლად სული არ ამოხადეს, სანამ არ გააქრეს მისი სახსენებელი.

ამ ფერდობს რამდენიმე ხე-ლა შემოვრჩით, ველარ მოგვწვდნენ თუ მივაღიწყედით მჭრელებს, არ ვიცო. გვეგონა, ხელს აღარავინ გვახლებდა, ისევ მოვმრავლდებოდით, მთა ისევ დაიფარებოდა ტყით. ვაი, რა მწარედ მოვტყუვდით.

ამ რამდენიმე წლის წინ, ქვევით, ვაკე ადგილი რომ მოჩანს, ფერმა ააშენეს. აქედან კარგად ვხედავ, მწყემსები ძროხებს რომ მიერეკებიან საძოვარზე. ახლა ის მწყემსები შემოგვიჩნდნენ ცულით, აუტეხეს ხათქახუთქი ჩემს და-ძმებს, ჭრიდნენ თითო-თითოდ და ფერმაში ცეცხლის დასანთებად მიათრევდნენ.

ამ ზამთარს ეს მთა თოვლმა უხვად დაფარა. ერთ ღამეს ფერდობს ზვავი მოსწყუდა და ხეობისაკენ გრუხუნით დაეშვა.



ზვავმა ფერმის სახურავი თან გაიყოლა. კიდევ კარგი, არც ადამიანები დაზარალდნენ და არც პირუტყვი. დილით მწყემსები გამოვიდნენ გარეთ, იუურებოდნენ აქეთ და უკვირდით, მთამ ზვავი არ იცოდა, რა მოუვიდაო. იმას კი აღარ ფიქრობდნენ, რომ ტყე აკავებდა თოვლს. რაც ტყე გაიკაფა, მთა მას შემდეგ გახდა ზვავიანი.

სამი კვირის წინ აქ ორად ორი ფიჭვი ვიდექით.

— მალე ჩვენც მოგვიღებენ ბოლოს, — მეტყუდა ნაღვლიანად ტანკენარა.

— ნუ გეშინია, იმ ზვავის მერე იქნებ მიხვდნენ ადამიანები, რომ მთას ტყე სკირდება, და ხელი აღარ გვახლონ.

ვართ ამ იმედთან ლაპარაკში და ვხედავთ, ფერდობზე ორი მწყემსი მოდის, ილიებში ცულეები ამოუჩრიათ და მომასლათობენ.

— მოდიან, — თქვა ტანკენარამ და

შიშით აცხცხვდა.

მეც ამიტანა კანკალმა. ვიცი, რომელი-მე ჩვენგანს მოედება ბოლო, და ვნატრობ, ჭერ მე მომპრან, რომ არ ვუყურო, როგორ წამოაქცევენ ტანკენარას.

კაცები მოვიდნენ, დასხდნენ ჩვენს დაბლა და პაპიროსი გააბოლეს.

— კიდევ კარგი, — ეუბნება ერთი მეორეს, — მალე ამოხვედი სოფლიდან, თორემ მარტოობით გული გასივდა, მუნჯივით ვიყავი, ხმის გამცემი არავინ მყავდა.

— ეე, ჩემო ძმაო, — ეუბნება მეორე, — ვანა არ ვიცი, რა ძნელია მარტოობა? მით უმეტეს, ამ ვერანა ადგილას, ძროხების ბლავილისა და ძაღლების ყუფის მეტი რომ არაფერი გვესმის.

ყურს ვუდგებდით იმათ საუბარს და ორივეს ცრემლი გვდიოდა, ადამიანები სიმარტოვეს უჩიოდნენ, ერთმანეთი ეცოდებოდათ და იმას აღარ ნაღვლობდნენ, რომ ჩვენ, ხეებსაც, გვენატრება ერთმანეთი და ისევე განვიცდით მარტოობას, როგორც თვითონ ადამიანები განიცდიან.

ბოლოს პაპიროსები გადაყარეს და ტანკენარას ქვემოდან ამოხედეს.

— მშვიდობით, — აშრიალდა ნაღვლიანად ტანკენარა და ტოტები გამომიწოდა. მეც შევავაგებ ტოტები. მთლად დავმუნჯდი, არ ვიცოდი, რით მენუგეშებინა. მის ძირზე უკვე ცულებს ხათქახუთქი გაუდიოდა. მსხვილი, თეთრი ნაფოტები აქეთ-იქით ცვიოდა.

ტანკენარა თრთოდა, კვნესოდა, მძიმე-

მძიმედ ეცლებოდა მისი ტოტები ჩემსას. მერე ქვეშით, ფერდობისაკენ გადახარა, გადაიწინა, ოღნავ შემოტრიალდა და უსუილით წავიდა, ძირს დანარცხებულს, ტოტები შემოეღეწა.

ის უგულოები ისევ მიესივნენ ცულებით. დარჩენილი ტოტები შეასხიპეს. ღამაში წვერო, რომლითაც ცაბა და ქვეყანას შეპხაროდა ტანკენარა, შეაჭრეს. მორადქცეული ფერდობზე დააცურეს, ფერმის ეწოში მოკლემ-მოკლედ დაჭრეს და დაჩიბეს.

ვღავარ ახლა მარტოდმარტო ამ ხრიოკ, გავერანებულ მთის ფერდობზე. ხმის გამცემი და მანუგეშებელი აღარავინა მყავს. კიდევ კარგი, ან ნიავი გაითამაშებს ჩემს ტოტებში, ან ქარი მომეძალება და შემარხევს. ეგ არი და ეგ.

გუშინწინ ორი გულუყვითელა ჩიტი მოფრინდა ჩემთან. ალბათ, მოვეწონე, ერთ ტოტზე ბუდის გაკეთება დაიწყო. გამიხარდა, მაგრამ ცულიანი მწყემსები რომ მახსენდება, შიშის ურუანტელი მივლის. რა ვქნა, რანაირად მივახვედრო ჩიტები, რომ ჩემს ტოტებში ბუდის გაკეთება არ შეიძლება, ერთხელ მეც მომპრინა და ქვეშით ფერმასთან ჩამათრევენ. ჩიტებს ბუდე დაენგრევათ, ბარტყები დაეხოცებათ.

ვის გეყურებათ ჩემი, ვის შეგიძლიათ ჩემი ხმა მიაწვდინოთ ცულიან ადამიანებს. ნუ გამიმტებენ მოსაპრელად, ნუ გამომასალმებენ სიცოცხლეს, ნუ დაუნგრევენ სახლ-კარს გულუყვითელა ჩიტებს.



სპორტის ნებისმიერ სახეობას აქვს ისტორია, საინტერესო და ღამაში წარსული, რომელიც გარკვეულ წარმოდგენას გვიქმნის ამა თუ იმ ხალხის ცხოვრებაზე, ზნე-ჩვეულებაზე, მისი კულტურა, უოფასა და ფიზიკურ შესაძლებლობებზე. სპორტის ისტორია ერის ისტორიის ნაწილია და მისი ცოდნა საჭიროცაა და აუცილებელიც. მკითხველმა რომ უკეთ შეითვისოს ეს ცოდნა, ჩვენი სასაუბრო ნაწილ-ნაწილ დავუავით და სპორტის განსაკუთრებით პოპულარული სახეობანი ანბანის მიხედვით დავალაგეთ. ასე გამოიკვეთა თქვენთან საუბრის პირველი თემა:

ა კ რ ო ბ ა ტ ი კ ა

ნოდარ გუგუშვილი

რა არის აკრობატიკა?

აკრობატიკა ტანვარჯიშის ნაირსახეობაა, რომელიც სპორტსმენისავე მოითხოვს ძალას, სისწრაფეს, მოქნილობას, გამბედაობას და სწრაფი ორიენტაციის უნარს. ეს თვისებები, მეტ-ნაკლებად, სპორტის ყველა სახეობის წარმომადგენლებს სჭირდებათ.

ვინ არის აკრობატი?

ენათმეცნიერი იტყვის: აკრობატი ბერძნული სიტყვაა და ნიშნავს — „ფეხის წვერებზე დავდივარ“.

ისტორიკოსი დაამატებს: აკრობატს ძველ ელინულ ათლეტს უწოდებენ. აკრობატის გამოსახულებას შეხვდებით ანტიკურ სამკაულებზე, თასებზე, სასმისებზე.

ხელოვნებათმცოდნისათვის აკრობატი, პირველ ყოვლისა, მსახიობია, რომელიც ძველი რომის ქუჩებში და მოედნებზე ხალხს ჯამბაზობით აოცებდა. ასეთი სახანაობა წინათ თბილისშიც ყოფილა გავრცელებული. თოგზე მოთამაშეს ჩვენში მუშაითს უწოდებდნენ.

აკრობატი თანამედროვე ცირკის ყველაზე სასურველი და დაფასებული ოსტატია.

სპორტის სპეციდლისტმა ყველაფერი ეს, რა თქმა უნდა, იცის, მაგრამ აკრობატიკა მისთვის, უპირველეს ყოვლისა, ტანვარჯიშის ნაწილია — ოსტატურად შესრულებული ხტომებით, ყირით, ბრუნითა და ა. შ. სპორტული აკრობატიკა სწორედ ამიტომაა დაყოფილი ხტომებად, წყვილთა, შერეულ წყვილთა და ჯგუფურ ძალიანი ვარჯიშებად. სხვათა შორის, ადრე ბატუტზე ხტომაც აკრობატიკის ნაწილად ითვლებოდა, სანამ გაეიჯნებოდა მას და ცალკე სახეობად გამოცხადდებოდა. აკრობატიკას სპორტის სხვა სახეობებშიც იყენებდნენ დამხმარე ვარჯიშებად.

საქართველოში აკრობატიკა ძველთაგანვე ყოფილა გავრცელებული. ახალგაზრდები აკრობატულ ელემენტებს კოლხეთის ქალაქე-



ბის გიმნასიონებში ეუფლებოდნენ. შუა საუკუნეებში აკრობატიკა აღზრდის სისტემის ნაწილი იყო და მეომართა მომზადების საუცხოო საშუალებად ითვლებოდა.

შოთა რუსთაველის „ვეფხისტყაოსნის“ ერთ-ერთი გმირი—რანდი ფრიდონი ამბობს ქაჯეთის ციხის აღების წინ, აღმზრდელებმა პატარაობაშივე მასწავლეს მუშაითობა, „მახლ-ტუნგვებიან, მწვრთიდიანთ“, და დასძენს: „ასრე გაეიღნ საბელსა, რომ თვალნი ვერ მომიკიდიან“.

1939 წელს აკრობატიკა სპორტის დამოუკიდებელ სახეობად გამოცხადდა. ამავე წლიდან ეწეობა საკავშირო ჩემპიონატები, რომლებშიაც, სულ თავიდან მოკიდებული, არაერთი გამარჯვება მოუპოვებიათ საქართველოს სპორტსმენებს.

ბოლო წლების შეჯიბრებებში დიდ წარმატებას აღწევენ ჩვენი რესპუბლიკის აკრობატიკალები, რომელთა შორის რამდენიმე მსოფლიო ჩემპიონი გვყავს.

მხატვარი მანანა მორჩილაძე

ალაჯუნა

შოთა სოღაშელი

ის ბიჭია, ბღის კენწეროს
მარცვალს რომ არ ანარჩუნებს.

ვევლებს დადის, ამიტომაც
ემსიან ალაჯუნეს.

ისე შედის ბაღ-ბოსტანში,
ფოთოლსაც არ აფახუნებს.

უთენია წამოდგარი

უკვე შრომობს ალაჯუნე...

დაიეუნებს თანატოლებს

წვრილეისერებს, ბულარწულებს —

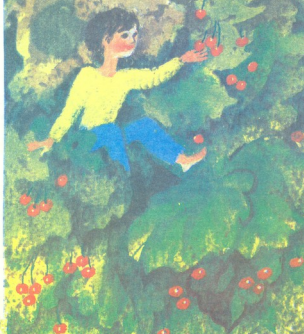
ვევლას ერთად აამღერებს

მხიარული ალაჯუნე...

...ბურთს თამაშობს — გვერდს აუვლის

ორ-სამ დამცველს, კალაჯულებს,

დაარტყამს და... ტყეიასავით



გოლი გაბეჭს ალაჯუნეს.
რა სმენა აქვს — სად მიაგნებს
ჩიტუნიებს განაბულებს,
მაგრამ ბუდეს კი არ უშლის,
იცავს, ბიჭი ალაჯუნე.
იმიტანას შემოუბღვერს,
სოფლის ებედებს გაანუძებს.
თავის ქნევით ემუქრება
ბღნძიებს და ქალახუნებს...
არც ის უკვარს — ზოგიერთი
ტყუილებს რომ არაკუნებს...
თმის ბეწვს გაპოფს შუაზედა
მართლის მოქმელი ალაჯუნე...
ძმებდა თელის მშრომელ ბიჭებს,
მინდურად შვეში აღანძულებს,
რადგან თვითონ უკვარს შრომა
ალექსანდრეს — ალაჯუნეს...





დიდ ილიასთან

იოსებ იმედაშვილი — მწერალი და ლექსიკოგრაფი, უფროსი „თეატრი და ცხოვრების“ გამომცემელი — ერთხელ ილია ჭავჭავაძეს ეწვია და სთხოვა, უფლება მიეცა, მისი პოემები ღარიბთათვის იაფფასიან პატარა წიგნებად დაებეჭდა. ილია დიდად კმაყოფილი დარჩა: — კეთილი, ჩვენი მდაბიო ხალხისათვის სასარგებლო აზრი მოგვლიათ, მაგრამ ჩემი ნაწერების გამოცემის უფლება რომ მე არ მეკუთვნის!

— მაშ ვისა?

— „წიგნის გამომცემელ ქართველთა ამხანაგობის“ გამგეს.

— „ქართველთა ამხანაგობის“ გამგემ

— დიახ, ამხანაგობის გამგემ ჩემი ნაწერების გამოცემის უფლება სამოც თუმანად შეიძინა და, თუმცა სამოც თუმანში სამი კაპიკიც არ მოუცია, პირობას ვერ დავარღვევ.

— თქვენ რათა? პირობა გამომცემ-

ლობას დაურღვევია, რაკი კუთვნილი არ მოუცია, და თქვენ ამის შემდეგ სრული უფლება გაქვთ, თქვენი ნაწერების გამომცემის უფლება, ვისაც ისურვებთ, იმას გადასცეთ.

— მერე ამხანაგობა კარგად მოიქცა, რომ პირობა დაარღვია და კუთვნილი არ მომცა?

— რა თქმა უნდა, არა! არასაკადრისად, უპატიოსნოდ მოიქცა, პირობის გატეხა როგორ შეიძლება!

— მერე თქვენ მირჩევთ, მეც არაკეთილსინდისიერად, უპატიოსნოდ მოვიქცე



და პირი გავტებო?

იოსებ იმედაშვილი შეცბა, დაიბნა. იგი წერს:

— ისეთი კილოთი მითხრა ეს და ისე შემომაჩერდა ილია, გავშრი, გავშტერდი. ეს რა შევაკადრე, რატომ მიწა არ გამისკდება-მეთქი.



კენკა

ხომ იცი, რა არის ანდაზა? მოკლედ და გონებაში-ვილურად ნათქვამი რაიმე სიბრძნე.

ახლა, მოდი, წაიკითხე ეს ქართული ხალხური ანდაზები. ჯერ-ერთი, დაუკვირდი და შენით მიხვდი, რა სიბრძნეა მათში დაფარული; მერე უფროსებს დაეკითხე და შეამოწმებინე, სწორი ხარ თუ არა.

უფროსები მოიხმარე ჩვენი მეორე დავალების შესრულებისასაც: მოიფიქრე ამ ანდაზების შესატყვისი სხვა რომელიმე ქართული ანდაზა. შენს დასახმარებლად სულ ქვემოთ ვებეჭადეთ შესატყვისი ანდაზების საწყის სიტყვებს (ოღონდ თანამიმდევრობა არ არის დაცული). და ამთავრე ისინი და მიუსადაგე თითოეული მათგანი შესაფერ ანდაზას.

ბრძენი სიტყვა ითქვა და, ბრძენო ყურო, სადა ხარო?

ტოლმა ტოლს რითი აჯობა და, ადრე ადგომითაო.

ტკაცბტკუცი ბევრია, ნაკვერჩხალი კი არა ჩანს.

პურადი კაცის სასწორი მუდამ წონაში მეტია.

მეზობელი რომ მარილიანი გყავდეს, შენ მარილს უნდა უნაყავდეთ.

ზედი ზელსა.....; როგორც ქუხს.....; კარგ მოქმელს.....; კაი კაცის პურმარილი.....; ადრე ამდგარსა.....

ჭიჭი

საბარძივლოს ალკ მკ-ისა და ვ. ო. ლპიძის სახელობის პიონერთა ორგანიზაციის რმკპზბლიკურს საბჭოს შურნალი შიგროსკლასკლათაი-ვის.

გამოს. 1904 წლიდან. საქ. კ. ცკ-ის გამომცემლობა.

მოვარი რედაქტორი
რმკპზბ ონანოვიძე

სარედაქციო კოლეგია: მუხარე ამო-კამი, მანანა მთიანი, ლეონი ბაგვა, მხილ მრეხვერიანი, ვერი ლპიძე-პიძი, სოლომონ ლომინაძე, ლეონი მთიანი, ნუკა ლომინაძე, მამია მრეხვერიანი, ჯორჯა ნაღო-რანი, თინათინა ლომინაძე (პ/მ, შიგრო), გივი მთიანი, გივი მთიანი.

სამხატვრო რედაქტორი
გიორგი მთიანი

ტექნიკური რედაქტორი
ნელი შარაძე

შპსმართა: რედაქციის, გამომცემლობის, სტამბის-თბილისი, ლენინის 14. ტელ.: ში. რედაქტორის 93-41-30, 93-98-15; პ/მ, შიგროს 93-10-32, 93-98-18; სამხ. რედაქტორის-93-98-18; განყოფილება 93-98-19.

გადაცა ახაწუბად 19.01.89 წ., ხელმოწერილი დსაბჭოდ 25.03.89. წ. ქალღმერთის ზომა 60x90, ფის. ნაბ. ფურც. 25. ტირაჟი 168.000, შეკვეთა № 145

ულავ ნახტი
ზაშრ მთიანი

«Дилла» («Утро») — ежемесячный журнал ЦК ЛКСМ Грузии и Грузинской Республиканского Совета Всесоюзной пионерской организации им. В. И. Ленина, для младшеклассников, на грузинском языке. Отпечатано в типографии издательства ЦК КП Грузии. Главный редактор Реназ Инаншвили (тел. 93-41-30). Адрес редакции и издательства: 380096, г. Тбилиси ул. Ленина, 14. Объем 2,5 печатных листа, тираж 168.000. Заказ № 145

ურა სახელთხუციშვილი

636/56

ინდეტი 76055

ეროვნული
ბიბლიოთეკა

ეროვნული-თავისუფალი
მატიკარი ბიბლიოთეკის
კოლექცია

მატიკარი ბიბლიოთეკის

ბავშვებო, თქვენ ხომ ზშირად კითხულობთ ჩვენს შვენიერ ზღაპრებს. ჰოდა, ვისაც ბევრი ზღაპარი აქვს წაკითხული, ადვილად ამოხსნის ამ კროსვორდ-თავსატებს.

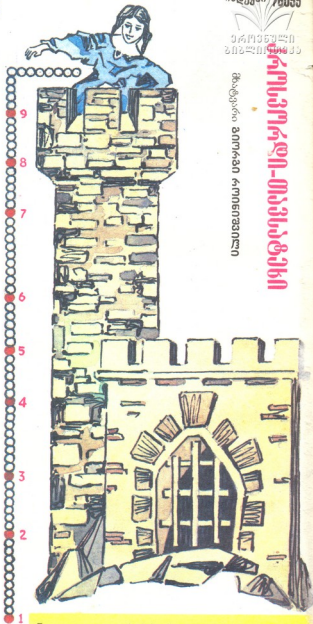
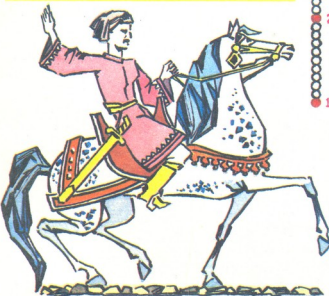
გამოიცანით, რომელი ქართული ხალხური ზღაპრებიდან არის ქვემოთ მოყვანილი ნაწუყეტები, მერ ზღაპრების სათაურები თანამიმდევრულად ჩასვით ჭაჭვის რგოლებში (თითო რგოლში თითო ასო). თუ ზღაპრების დასახელება არ შეგეშლებათ, ჭაჭვი არსად გაწუდება და ქართველების გმირთაგამირი ამირანი დაუბრკოლებლივ ავა უამარ ქალის კოშკში.

1... აილო დეგმა ქვა, მოუჭირა ხელი და სულ დაფშენა, მაგრამ წვენი ვერ გამოადინა.

2... — რა ვნახე, დიდებულო ხელშეიფვე და, ვითომ ბაღდაღში ვიყავი, ერთი ფეხი ბაღდაღის თავს შედგა, მეორე — ბაღდაღის ბოლოს, აქეთ-იქიდან შუე და მთვარე მესხდნენ და შუექურვარს ვვლავი ხელ-პირს მახანინებდა.

3... — ნუ გეწმინია, მე შენ აღარ გერჩი. ჩემს სიცოცხლეში ასეთი ხმა არ მსმენია და არც ასე ძლიერად დავმტკბარვარ. აჰა, წაიღე ეს ვაშლი და ეწვი გულის საწაღელს.

4... — თეთრმა წყალმა რომ ჩამოიაროს — არაფერი, ვირისფერმა რომ ჩამოიაროს, — ისევ არაფერი, ხოლო, როცა ყვითელი წყალი ჩამოივლის, იმაში დაისვენე თმებით.



5... გადავლო ბიჭმა სავარცხელი და უცბად ისეთი ხშირი ტყე აიყარა, რომ შიგ თაგვიც ვერ გაძვებოდა.

6... — შედი მაძინემის საწოლ ოთახში და ეს ნემსები ხალიჩას ქვეშიდან გაუუარეო.

7... დაკრიჭა დათემა კბილები და ენაც გამოყო. ენა სისხლიანი ჰქონდა და კბილებში ჩინია უჩანდა.

8... განხრიკა თუ არა ნაღვერდალი, ფილთაქვა გასკდა და ნაცარი თვალეგში შეეყარა.

9... ვქმე და ვქმე ნაცარი, ვიპოვე ფერვის მარცვალი.